

- 1°. Een mensch kan nooit „supremum” zijn. 139
- 2°. Souvereiniteit duldt geen grenzen, is absoluut. 140
- 3°. Kan dus alleen ontleend aan *absolute productie*. 141
Schriftuurl. uitdrukking: „pottenbakkersmacht” (ectyp.) 142

Die macht *archetypisch* in *God* en *alleen ectypisch* in den *mensch*. 143

- I. Niet ectyp. in *God*, geen *lex aeterna*, maar: vrijmacht om te scheppen 143
of niet te scheppen, zóó of anders te scheppen, het creatuur in stand te houden of te vernietigen.

Beeld Gods zijnde, heeft de mensch dan ook *al* wat Hij schiep, en *zooals* Hij 't schiep, als *goed* te *loven* 146

- II. Deze vrijmacht geldt in gelijke mate en gel. zin op h. gebied v. d. geheelen 147
κόσμος, zoowel op dat v. h. *onbew.* (De natuur; 148 de dierenwereld (hierin al eenigszins anders). 149) 148

Niet te weerstane inhaerente ordinantiën in de schepping gegeven als op dat v. h. *bewuste* leven. (Engelen- en menschenwereld.) Hier treedt die 149

vrijmacht op als soeverein „*gezag*” tegenover „*de causae secundae*” en wel

- 1°. in het gebod; 2°. daarin, dat 't eindresultaat in Gods bestel ligt opgesloten.

Ook dit gezag i. d. schepping gefundeerd, krachtens welke alleen 150

- 1°. er een bewust creatuur is en 151

- 2°. ordinantiën daarvoor, 3°. verplichting tot gehoorzaamheid,

- 4°. straf en handhaving v. d. verborgen wil Gods bestaan. 153

Het beheerscht het geheele intellect., eth., sociol., aesthet. terrein, enz. 153

Souverein gezag in engeren zin: *zeggenschap over den persoon.* 154

Ook in dezen zin is alle souvereiniteit ten slotte Godes.

Buiten Zijne souv. om kan souv. van mensch over mensch niet bestaan. 155
Gezag, door geweld, afspraak of vrijwillige onderwerping verkregen, is geen gezag.

Daarom terecht aan het „*ni maître*” der Fransche Revol. het „*ni Dieu*” vooraf. 157

§ 6. De uitoefening van het soeverein gezag. 160

- I. Het souv. gezag kan in eigenl. zin nooit worden overgedragen. 161

Nooit kan een mensch als zoodanig overhoogheid over anderen bezitten

ten eerste, omdat alle mensch in zonde ontvangen en geboren wordt; 161

Dit te ontkennen leidt 1°. tot ondermijning v. h. gezag zelf,

2°. tot vernietiging der vrijheid, 3°. tot zelfverheffing v. d. mensch.

ten tweede, omdat theologisch beschouwd, God zelf daarmede zou ophouden

Souverein, d. i. God te zijn. 163

A. Het Deïsme moet die overdracht in eigenl. zin nemen, want het abstraheert 164
God van den kosmos.

B. Het Pantheïsme vereenzelvigt God en wereld en vernietigt daarmede 165
alle gezag.

C. Het Theïsme handhaaft God als Souverein, Die, immanent en trans- 166
cendent,

- II. Zijn gez. volg. d. H. S. 1°. *rechtstreeks*, 2°. *door middelen* kan uitoefenen. 167